

Fluviile internaționale

- 1. Noțiunea și categoriile de fluvii internaționale.** Sub aspect politic, sînt numite fluvii internaționale acele cursuri de apă care parcurg teritoriul a mai mult de un stat.

În prezent, Comisia de drept internațional a ONU și-a propus să adopte în cadrul proiectului său de articole referitoare la dreptul de utilizare a cursurilor de apă internaționale în alte scopuri decît navigația pe ele, noțiunea „sisteme de cursuri de apă internaționale” pentru a ține cont de faptul că un fluviu internațional nu presupune doar faptul că apa parcurge teritoriile a două sau mai multe state, însă deoarece acesta comportă mai multe elemente: afluenții, lacurile, canalele, ghețarii și apele subterane, care datorită legăturii fizice care există între ele, formează un ansamblu unitar.

Categoriile de fluvii internaționale:

- a. fluviile-frontieră sau fluviile contigue. În cazul unui fluviu contiguu, statele riverane se vor lăsa mult mai ușor convinse să caute un acord cu privire la partajul echilibrat a diferitor drepturi referitoare la exploatarea fluviului prin autolimitarea mutuală a suveranităților lor teritoriale.
- b. fluviile succesive presupun un grad mai complex de cooperare a stateor riverane, fiind vorba despre un fluviu care începe să curgă de pe teritoriul unui stat spre unul sau mai multe state.

- 2. Reglementări internaționale.** În prezent sunt fluvii internaționale:

Dunărea, prin Tratatul de la Paris din 1856, Convenția de la Belgrad 1948

Rinul, prin Convenția de la Mazence din 31 martie 1831, Actul final al Conferinței de la Viena 1815, Tratatul de pace de la Versailles

Moselle, prin Convenția din 27 octombrie 1956 încheiată între Germania, Franța și Luxemburg, sistemul rinian a fost extins asupra navigației pe Moselle.

Yarmouk, prin Acordul de la Damasc încheiat între Jordania și Siria din 4 iunie 1953

Euftrat, prin Acordul de la Ankara din 18 septembrie 1992 între Turcia și Siria

Columbia, Tratatul americano-canadian 1909

Mekong, Acordul din 29 decembrie 1954 între statele Indochinei

Gange, Acordul dintre Bangladesh și India cu privire la partajarea apelor fluviului din 5 noiembrie 1977

Ind, Tratatul încheiat între India și Pakistan din 19 septembrie 1960

Senegal, Convenția încheiată între Senegal, Mali, Mauritania din 22 martie 1972

Niger, Actul general de la Berlin din 1885, Convenția de la Saint-Germain din 1919, care a abrogat actul anterior

Congo, Actul general de la Berlin din 1885

Nil, cel mai mare fluviu din lume, prin Acordul dintre Egipt și Sudan din 8 noiembrie 1959

- 3. Principii de navigație pe fluviile internaționale.**

a. Libertatea de navigație. Pornind de la justificarea economică a importanței navigației pe fluviile internaționale, principiul dat niciodată nu s-a putu afirma de natură absolută. Pentru prima dată a fost proclamat în timpul Conferinței de la Viena din anul 1815, a cunoscut o înflorire simțitoare în perioada 1919-1921, dar și un declin la mijlocul anilor 1930.

Astăzi, putem considera, reieșind din practica obișnuită, că dacă un stat riveran poate să reglementeze liber navigația pe un fluviu internațional în absența oricărui regim convențional special, el nu va putea ajunge la extremitatea în care va interzice navigația pe el, sau să-l facă material imposabil. Regula privește îndeosebi dreptul de a tranzita fluviul de către un stat fără litoral. Totodată, chiar dacă este prevăzut, principiul libertății navigației nu este absolut și cedează în fața exigențelor de ordine publică.

b. utilizarea în scopuri agricole sau industriale. La fel ca și toate fluviile, cele internaționale nu servesc doar navigației pe ele, ele pot oferi de asemenea utilități în domeniul agriculturii (irigației) și cel industrial (hidroelectricitate). Astfel există convenții speciale între statele interesate care reglementează efectuarea lucrărilor în vederea acestor utilizări.

c. utilizarea echitabilă și rezonabilă a cursurilor de apă internaționale de către statele riverane, care vor da dovadă de diligență în vederea utilizării cursului de apă internațional de așa natură ca să nu prejudicieze semnificativ alte state ale cursului de apă.

d. Menținerea de către statele riverane ale sectoarelor fluviilor internaționale ce la aparțin în condiții care să nu împiedice libertatea de navigație pe ele, precum și respectarea normelor sanitare.

4. Regimul juridic de navigație pe Dunăre. Este stabilit prin Actul Conferinței de la Paris din anul 1856, definitivat prin Convenția de la Belgrad din anul 1948.